

Uppland/Västmanland vecka 17, 2017

Lågt kväveupptag vid årets första mätning

I årets första mätning ligger kväveupptaget i höstvetete generellt lägre jämfört med första mätningen de senaste åren. Det gäller både i fält och i nollrutorna, men variationen mellan de olika fälten är som vanligt stor.

Vi mäter kväveupptag i höstvetete på 16 fält

Vi mäter kväveupptag i höstvetete på 16 fält hos tio lantbrukare i Uppland och Västmanland (Bild 2). Vi mäter kväveupptaget i nollrutor (ogödslade rutor) och i omkringliggande fält en gång i veckan med en handburen N-sensor. Mätningarna gör vi i samarbete med Yara, som lånat ut en handburen N-sensor till oss. Årets första mätning gjordes 24-25 april.

Vi kommer att följa upptaget i nollrutorna och i fälten under säsongen. På så sätt kan vi räkna ut hur mycket av gödselkvävet som tagits upp av grödan och hur mycket kväve som marken levererar. Då är det lättare att anpassa resterande givor efter årets mineralisering.

Yara mäter upptaget i kväveförsöken i höstvetete (L3-2299B) och skickar ut nyhetsbrev varje vecka. I år finns två av försöken i vårt område, ett i Västerås och ett i Löt utanför Grillby.

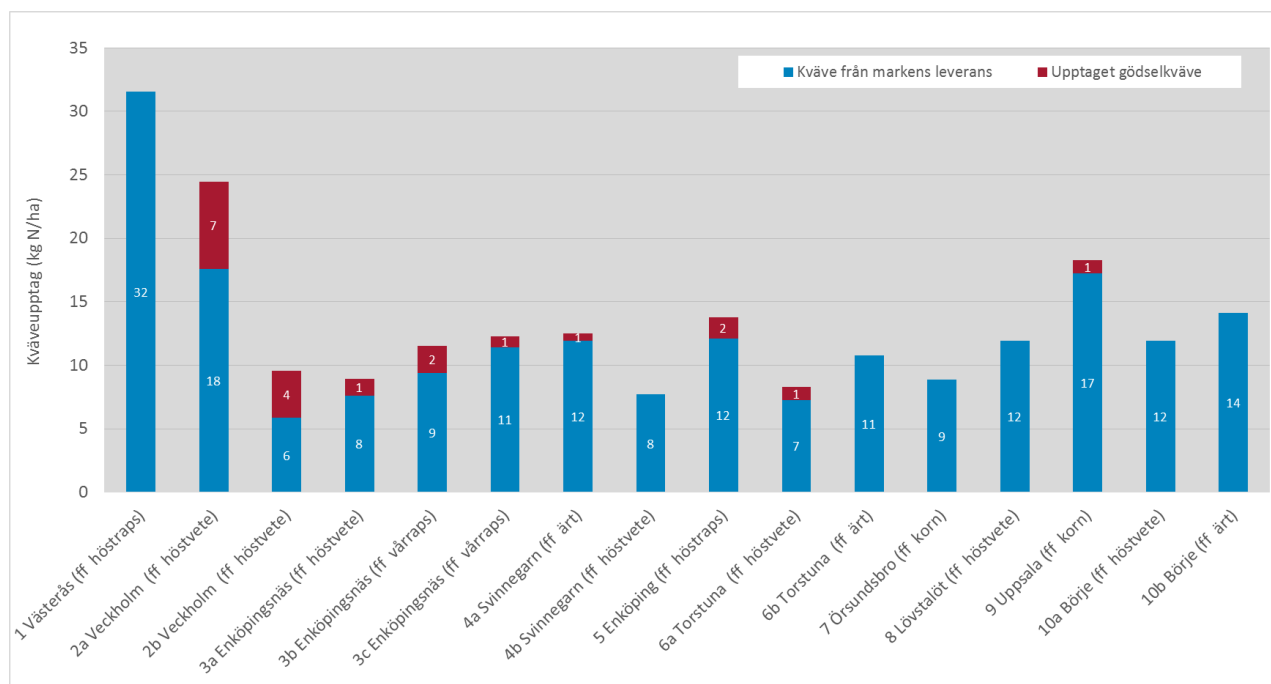

Bild 1. Kväveupptag i nollrutor och i fält den 24-25 april 2017

Vi mäter i Julius, Norin, Brons och Praktik

I år mäter vi framförallt i sorten Julius men också i Norin, Brons och Praktik. Av de 16 fälten har 9 stråsäd som förfrukt medan de övriga 7 har ”goda” förfrukter. Som ”goda” förfrukter har vi höstraps, vårraps och ärt. Vi kommer dessutom kunna jämföra kultiverat respektive direktsått med ärt som förfrukt på fälten i Enköpingsnäs (fält 3b respektive 3c).

Vi har räknat antal skott per kvadratmeter för att få en bild av hur de olika bestånden ser ut. Skottantalet varierade mellan cirka 400 och 1 000 skott per kvadratmeter, med ett medeltal på 640. Bestånden är relativt jämna men inte så kraftiga. På flera av fälten är vetet påverkat den senaste tidens kalla väder, med missfärgade toppar som på bilden här bredvid från Veckholm (fält 2a).

Stora skillnader i kväveupptag

Kväveupptaget i nollrutorna varierar ganska mycket mellan fälten. Det lägsta upptaget ligger på 6 kg/ha medan det högsta ligger på 32 kg/ha, med ett medel på 12 kg/ha. Generellt är upptaget något lägre i år jämfört med motsvarande mätningar tidigare år (Tabell 1).

Observera att det är först från DC 30 som den handburna N-sensorn ger mer säkra värden. Så man bör inte dra allt för långtgående slutsatser utifrån denna första mätning.

Marktemperaturen varierar mellan 4-6 grader på 10-15 cm djup. För att mineraliseringen ska ta fart bör marktemperaturen vara minst 10 grader. Vi behöver alltså lite varmare väder för att mineraliseringen ska komma igång.

Trots att flera av lantbrukarna gödslade i slutet av mars är det bara på någon enstaka plats som vi ser ett upptag av gödselkväve. Skillnaden mellan upptag i fält och i nollrutor är mellan 0-7 kg N/ha (Bild 1, Tabell 2).

Nästa mätning

Vi planerar nästa mätning den 2 maj. Men beroende på om den kalla väderleken fortsätter väntar vi eventuellt en vecka med att mäta till den 8 maj.

Katarina Börling och Ulrika Listh, regionkontoret i Uppsala

Tabell 1. Kväveupptag vid första mätningen under 2013-2017.

År	Datum	Utvecklings- stadium	Upptag nollruta (kg N/ha)	Upptag fält (kg N/ha)
2013	6 maj	20-23	9	10
2014	14 april	21-23	15	18
	28 april	22-25	20	42
2015	20-21 april	20-30	25	30
2016	25-26 april	21-31	17	19
2017	24-25 april	21-30	12	13

Tabell 2. Grunduppgifter och kväveupptag på de olika platserna

Plats	Sort	Förfrukt	Utv.stadium DC	Upptag i nollruta (kg N/ha)	Upptag i fält (kg N/ha)
1 Västerås	Julius	Höstraps	21	32	31
2a Veckholm	Norin	Höstvete	30	18	24
2b Veckholm	Julius	Höstvete	23	6	10
3a Enköpingsnäs	Julius	Höstvete	22	8	9
3b Enköpingsnäs	Julius	Vårraps (kultiverat)	22	9	12
3c Enköpingsnäs	Julius	Vårraps (direktsådd)	22	11	12
4a Svinnegarn	Julius	Ärt	23	12	13
4b Svinnegarn	Julius	Höstvete	22	8	7
5 Enköping	Julius	Höstraps	23	12	14
6a Torstuna	Praktik	Höstvete	21	7	8
6b Torstuna	Praktik	Ärt	21	11	10
7 Örsundsbro	Julius	Korn	21	9	8
8 Uppsala	Norin	Höstvete	22	17	18
9 Lövstalöt	Brons	Korn	23	12	11
10a Börje	Julius	Höstvete	21	12	10
10b Börje	Julius	Ärt	21	14	13

Bild 2. Här har vi lagt årets nollrutor.

